

RAISKAUSKRIISIKESKUS TUKINAINEN**/TUKINAINEN RY****Sosiaali- ja terveysministeriö****PL 33****00023 VALTIONEUVOSTO****LAUSUNTO****ASIA: STM061:00/2014****HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE SOSIAALIHUOLTOLAIKSI JA ERÄIKSI
SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI**

Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi Eduskunnalle sosiaalihuoltolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Raiskauskriisikeskus Tukinainen /Tukinainen ry lausuu asiasta seuraavaa:

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ**Ehdotettu uusi Sosiaalihuoltolaki**

Ehdotetun esityksen sisällön yhtenä tavoitteena on siirtää painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin.

Seksuaalirikosten ja lähisuhdeväkivallan uhrien osalta tulee varmistua siitä, että kunnilla tulee olemaan riittävästi ammatillista erityisosaamista ja riittävä määrä työntekijöitä vastaamaan näitten uhriryhmien palveluista. Tämän takia Raiskauskriisikeskus Tukinainen ei pidä hyväksyttävänä ehdotuksessa mainittua henkilöstön kelpoisuusvaatimusten väljentämistä. Jo näiden uhrien tunnistamisessa on tähän asti ilmennyt vakavia puutteita viranomaistoiminnassa. Osa seksuaalirikosten uhreista on myös mahdollisesti ihmiskaupan uhreja. Seksuaalirikosten ja lähisuhdeväkivallan uhrien kanssa työskentelevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden osalta tulee

säättää erikseen pätevyysvaatimuksista.

Seksuaalisen väkivallan ja lähisuhdeväkivallan uhreiksi joutuneilla tulee olla subjektiivinen oikeus edellä mainittuihin palveluihin. Muussa tapauksessa näiden asiakasryhmien osalta esityksessä mainitut yhdenvertaisuus ja asiakaskeskeisyys eivät toteudu. Nämä asiakasryhmät tulee määritellä erityisryhmäksi, joilla on subjektiivinen oikeus välittömään kriisiapuun ja muuhun pidempiaikaiseen kuntouttavaan palveluun.

Lakiin tulee myös kirjata kuntien velvollisuudeksi määritellä näitä uhriryhmiä koskevat auttamisprosessit ja viranomaisvelvoitteet.

Kuntien on taattava sosiaalihuollossa ja lastensuojelussa toimivien työntekijöiden riittävä ammatillinen pätevyys ja koulutus sekä täydennyskoulutus. Tulevassa sosiaalihuoltolaissa tulee huomioida kolmannen sektorin tarjoama mahdollisuus toimia julkista palvelua täydentävänä toimijana. Esimerkiksi Raiskauskriisikeskus Tukinainen voi tarjota seksuaaliseen väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan liittyvää erityiskoulutusta kuten uhrien asianmukaiseen kohtaamiseen ja tunnistamiseen liittyvää sensitiivisyyskoulutusta.

Raiskauskriisikeskus Tukinainen pitää tärkeänä uudistuksena, että lapsen ja vanhemman tapaamisten valvonta säädetään kunnan velvollisuudeksi. Lakiin tulee kirjata tarkasti, minkä viranomaisen vastuulla on tapaamisen järjestelyt ja valvonta. Samalla tulee taata se, että nämä palvelut toteutuvat myös käytännössä asianmukaisella tavalla. Tästä aiheutuvat taloudelliset kustannukset tulee huomioida myös valtion avustusjärjestelmässä. Tällä hetkellä valvottujen tapaamisten järjestäminen on toteutunut huonosti eikä palvelua ole ollut kaikkien tarvitsevien saatavilla.

Ehdotetut muutokset lastensuojelulakiin

Raiskauskriisikeskus Tukinainen pitää tärkeänä kaikkia ehdotettuja muutoksia. Erityisesti lasten kanssa toimivien ammattilaisten ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen on välttämätön uudistus.

Helsingissä, kesäkuun 5. päivänä 2014

Raiskauskriisikeskus Tukinainen
/Tukinainen ry

Heli Heinjoki
Kehittämispäällikkö, kriisityö

Riitta Silver
Kehittämispäällikkö, oikeudellinen työ